

Ontwikkelmodule SQ-test

24 augustus 2004

Aanleiding

SQ-tests zijn tot nu toe vooral als selectie-instrument gebruikt. Na het afnemen van een SQ-test voor selectiedoeleinden kan de organisatie een rapport voor de betreffende kandidaat opvragen. Daarin wordt gerapporteerd over de SQ-score, over scores op deelgebieden/ deelcompetenties en over stijlscores. De uitslagen komen tot stand door scores op items met elkaar te combineren. Het is niet mogelijk voor een adviseur of voor de persoon zelf die de SQ-test gemaakt heeft op itemniveau inzage te krijgen in zijn of haar prestaties.

Voor sommige doeleinden is er echter wel behoefte om meer gedetailleerde informatie te kunnen presenteren over scores op SQ-tests. Het kan een expliciet doel van de adviseur zijn om de persoon te helpen met zijn of haar ontwikkeling, in een ontwikkelingsgericht assessment. Het kan dan een leerzame ervaring zijn voor de persoon om begeleid door de adviseur de "moeilijke" items van de SQ-test door te nemen en te bespreken. Hetzelfde doel heeft ook de docent die een student coacht of de leidinggevende die een medewerker coacht naar een hoger niveau van competentie.

Verscheidene klanten die SQ-tests gebruiken hebben ons van hun behoefte aan een ontwikkelmodule van SQ-tests op de hoogte gesteld. Dat heeft ons aan het denken gezet over de kenmerken van die module. In overleg met onze multimedia- en internetpartners zijn we momenteel bezig om een dergelijke module te ontwikkelen. Graag verzoeken wij onze klanten om ons hun feedback over het voorlopig ontwerp van een dergelijke module te geven. Op die manier hopen we het ontwerp beter te kunnen toespijzen op de wensen van onze klanten.

We beschrijven hieronder de kenmerken van het product dat we op het oog hebben.

Productbeschrijving

Iemand die een SQ-test voor ontwikkelingsdoelen doet, maakt eerst de SQ-test. Dit is met andere woorden precies dezelfde situatie als voor iemand die de SQ-test als selectie-instrument maakt.

Na het maken van de SQ-test kan de ontwikkelmodule worden gestart. Die gebeurtenis kan plaatsvinden op een moment waarop coach en gecoachte het hebben afgesproken. Die afspraak is bijvoorbeeld veertien dagen na het doen van de test. De ontwikkelmodule vraagt om de logincode en het wachtwoord op te geven die ook al zijn gebruikt om de SQ-test op te starten.

Er vindt een controle plaats via internet of de SQ-test volledig is afgerond en of het de bedoeling is dat de antwoorden worden gebruikt voor ontwikkeldoeleinden.

Daarna wordt de ontwikkelmodule gestart. Het eerste wat de module doet is het berekenen van de afstanden tussen de beoordelingen van de persoon en de expertbeoordelingen. Dat gebeurt voor alle beoordeelde items. Bijvoorbeeld: voor SQ-Leid zijn er 17 situaties. Per situatie zijn er vier reacties. De test bevat dus 68 reacties of items.

NB Een beoordeling van een item door een persoon is altijd een geheel getal 1,2,3,4 of 5. Een expertscore voor een item komt tot stand door de

effectiviteitsbeoordelingen (1,2,3,4 of 5) van een aantal experts te middelen. De resulterende scores zijn meestal niet-gehele getallen.

De resultaten van de berekeningen worden gepresenteerd in een overzichtsscherm. Het scherm hieronder geeft een voorbeeld.

Overzichtsscherm

De afwijkingsscores worden gehercodeerd in vijf categorieën. Ze worden aangegeven met vijf symbolen. Deze symbolen geven de grootte en de richting van de afwijking aan, als volgt:

Het scherm geeft in een oogopslag aan waar precies de afwijkingen zitten tussen de persoons- en expertbeoordelingen. Aan de hand van dit schema kan de adviseur (of de docent of leidinggevende) gemakkelijk een plan voor de ontwikkelsessie opstellen.

Een situatie kan worden aangeklikt, bijvoorbeeld situatie 1. Dan komt een itemscherm tevoorschijn dat lijkt op wat hieronder is afgebeeld:

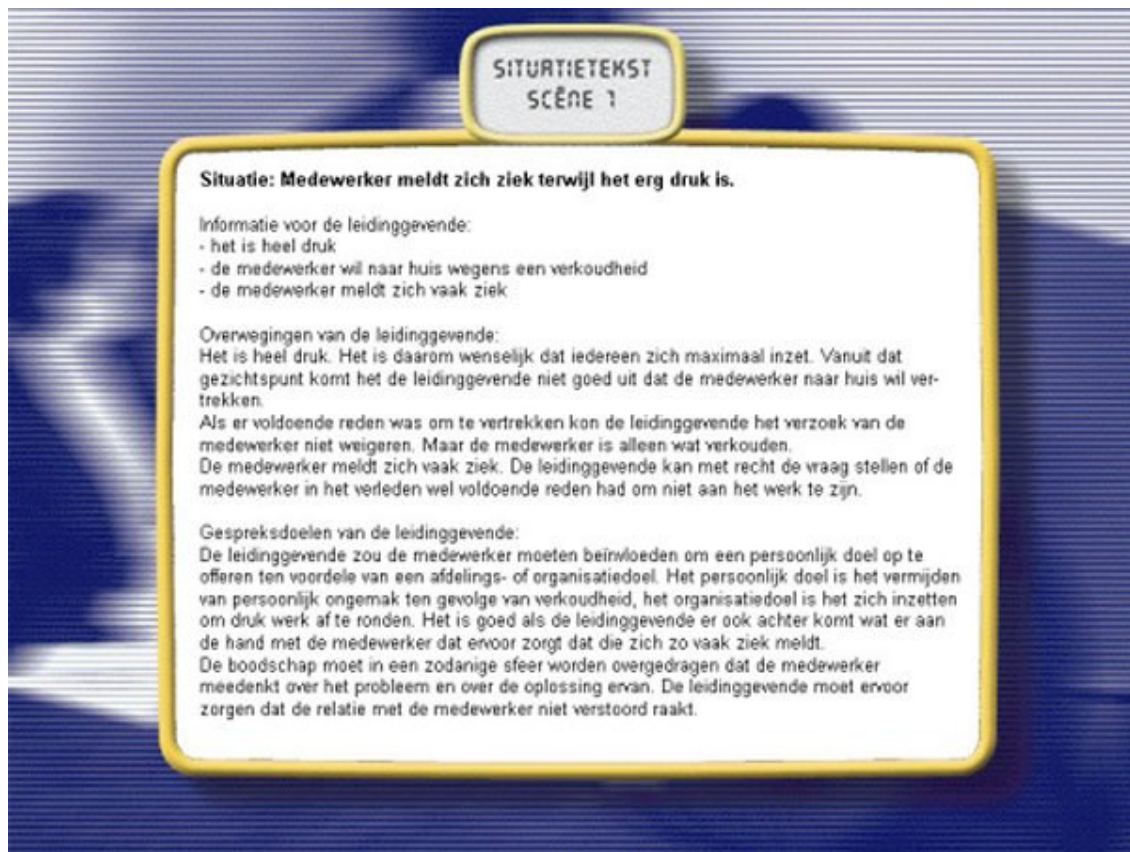
Itemscherm

In dit scherm worden foto's van de situatie en bijbehorende reacties gepresenteerd. Ook is voor elke reactie (item) aangegeven welke beoordeling de persoon heeft gegeven en hoe zich die verhoudt met de expertscore.

De situatie en de reacties kunnen worden afgespeeld, zo vaak als wenselijk is.

Voor situatie en voor reacties is het mogelijk om extra informatie aan te vragen. Die informatie is bedoeld om de gecoachte persoon inzicht te geven in de kenmerken van effectief en minder effectief gedrag in deze situatie.

Het is niet per se nodig om deze informatie op het scherm te brengen. De adviseur kan, indien gewenst, ook zelf uitleg geven over wat gedrag effectief maakt en wat niet. Hieronder een tekstschermdat verschijnt als de situatie wordt aangeklikt.

Tekstscherf

De teksten van situaties en reacties staan in de externe database. Dat maakt dat we die gemakkelijk kunnen aanpassen zodat ze voor alle gebruikers van de ontwikkelmodule ter beschikking komen. We zouden die teksten graag in interactie met de gebruikers willen optimaliseren.

Enkele opmerkingen over geheimhouding. Met de ontwikkelmodule komt informatie op tafel over de manier van scoren. We hechten er veel belang aan dat de rekenregels van SQ-tests geheim blijven. Het is niet de bedoeling dat personen gecoacht worden om een betere score op een (selectie) SQ-test te halen. We zullen aan elke gebruiker van de ontwikkelmodule dan ook vragen om een overeenkomst te ondertekenen. Hierin wordt met de organisatie die de ontwikkelmodule gebruikt afgesproken dat (nog te preciseren) handelingen worden verricht om misbruik van informatie te voorkomen.

Installatie van ontwikkelmodule

De ontwikkelmodule van een SQ-test wordt geleverd op een cd-rom, net als de SQ-test zelf. De module kan geïnstalleerd worden op een PC met internetverbinding. De verbinding met internet is nodig om onder andere de antwoorden van de persoon uit de externe database te halen. Het is niet per se nodig de module te installeren op een PC waarop de SQ-test is afgenomen aan de persoon. Het is bijvoorbeeld mogelijk om de SQ-test in een testruimte af te nemen en de ontwikkelmodule op de laptop aan het bureau van de adviseur te gebruiken.

Net als bij de SQ-test verloopt de installatieprocedure automatisch. Als op de PC niet de mediabestanden van de SQ-test staan, installeert het programma die. De mediabestanden zijn nodig om de situaties en reacties af te spelen.

Onze ervaring is dat de SQ-test probleemloos werkt op de meeste PC's met Pentium II processor of hoger, met minstens 1 Gb vrije schijfruimte en met Windows 98 of recenter. Een geluidskaart en speakers zijn nodig. Aan gebruik van de ontwikkelmodule worden precies dezelfde eisen gesteld.

Paul van der Maesen